

Israelin merirosvous, terrorismi ja panttivankien ottaminen *Madleen*-aluksella: Räikeä kansainvälisen oikeuden rikkomus

9. kesäkuuta 2025 Israelin laivasto nousi röyhkeästi *Madleen*-alukselle, joka oli Yhdistyneen kuningaskunnan lipun alla purjehtiva alus, jota operoi Freedom Flotilla Coalition, kansainvälisillä vesillä 160 meripeninkulman päässä Gazasta. Aluksella oli 12 aktivistia Ruotsista, Ranskasta, Saksasta, Brasiliasta, Turkista, Espanjasta ja Alankomaista – mukaan lukien ilmastoikoni Greta Thunberg ja ranskalainen europarlamentaarikko Rima Hassan – humanitaarisella tehtävällä toimittamaan symbolista apua Gazaan ja haastamaan Israelin laitton saarto. Israelin voimakas väliintulo, joka sisälsi viestinnän häirinnän ja ärsyttävän aineen käytön, on selvä merirosvouden teko Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS) mukaan, terrorismia Global Terrorism Database (GTD) -kriteerien mukaan ja sotatoimi niiden maiden kansalaisia vastaan, jotka olivat kohteena. Lisäksi Israelin näiden henkilöiden, mukaan lukien istuvan Euroopan parlamentin jäsenen, pidättäminen muodostaa kansainvälisen panttivangin ottamisen, kun taas Yhdistyneen kuningaskunnan epäonnistuminen lippualuksensa suojelemisessa on häpeällinen luopuminen sen oikeudellisista velvoitteista. Tämä essee tuomitsee Israelin toimet räikeinä kansainvälisen oikeuden rikkomuksina ja vaatii vastuullisuutta.

Israelin toimet merirosvouksena UNCLOSin mukaan

UNCLOSin artiklan 101 mukaan merirosvous määritellään ”kaikiksi laittomiksi väkivallan tai pidätyksen teoiksi tai ryöstöteoiksi, joita yksityisen aluksen tai ilma-aluksen miehistö tai matkustajat tekevät yksityisiin tarkoituksiin... avomerellä toista alusta vastaan.” Israelin nousu *Madleen*-alukselle sopii tähän määritelmään hälyttävän tarkasti. *Madleen*, siviilialus Yhdistyneen kuningaskunnan lipun alla, oli kansainvälisillä vesillä – minkään valtion alueellisen lainkäyttövallan ulkopuolella – kun Israelin laivastovoimat suorittivat aseellisen väliintulon. Tämä väkivaltainen teko, joka sisälsi ärsyttävän aineen käytön ja miehistön pidätyksen, oli laitton kansainvälisen merioikeuden mukaan, sillä *Madleen* ei muodostanut uhkaa ja oli mukana rauhanomaisessa humanitaarisessa tehtävässä.

Israelin väite Gazan saarron täytäntöönpanosta ei vapauta sitä UNCLOSin velvoitteista. Itse saartoa pidetään laajalti laittomana kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaan, ja YK:n raportit tuomitsevat sen vaikutukset Gazan siviiliväestöön. Vaikka Israel väittäisi turvallisuusperustelua, UNCLOSin artikla 101 ei salli valtiollisille toimijoille nousta

ulkomaisten lippujen aluksiin kansainvälisillä vesillä ilman suostumusta tai selkeää oikeudellista perustetta, kuten todisteita merirosvouksesta tai ihmiskaupasta – kumpikaan näistä ei koskenut *Madleenia*. Voiman käyttö aluksen pidättämiseen, joka kuljetti vauvanmaitoa ja riisiä, viestinnän häirinnän ja siviilien pelottelun ohella, on oppikirjamainen ryöstöteko. Israelin toimet muodostavat siis merirosvouksen, joka asettaa sen laivaston oikeudelliseen vastuuseen ja kansainväliseen tuomioon.

Israelin toimet terrorismina Global Terrorism Database -kriteerien mukaan

Global Terrorism Database (GTD), jota ylläpitää Marylandin yliopisto, määrittelee terrorismin ”uhkaukseksi tai todelliseksi laittoman voiman ja väkivallan käytöksi ei-valtiollisen tai valtiollisen toimijan taholta poliittisen, taloudellisen, uskonnollisen tai sosiaalisen tavoitteen saavuttamiseksi pelon, pakottamisen tai pelottelun kautta.” Israelin nousu *Madleen*-alukselle vastaa tätä määritelmää pelottavan tarkasti. Valtion toimijana Israel käytti laitonta voimaa – nousemalla Yhdistyneen kuningaskunnan lipun alla purjehtivalle alukselle kansainvälisillä vesillä ilman laillista valtuutusta – saavuttaakseen poliittisen tavoitteen: tukahduttaa Freedom Flotillan haaste Gazan saartoa vastaan. Ärsyttävän aineen käyttö, kuten aktivistit raportoivat, ja viestinnän häirintä olivat väkivaltaisia tekoja, jotka oli suunniteltu herättämään pelkoa ja pakottamaan aseettomia siviilejä alistumaan.

GTD-kriteerit korostavat pelottelun tarkoitusta, ja Israelin kohdistaminen korkean profiilin henkilöihin, kuten Greta Thunbergiin ja Rima Hassaniin, viittaa tarkoitukselliseen strategiaan estää tulevia humanitaarisia tehtäviä. Hyökkäämällä alukseen, joka kuljetti Euroopan parlamentin jäsentä ja maailmanlaajuisesti tunnustettua aktivistia, Israel lähetti uhkaavan viestin kansainväliselle yhteisölle: vastustus sen politiikoille kohtaa väkivaltaa. Tämä valtion tukema terroriteko, joka suoritettiin avomerellä, rikkoo kansainvälisen oikeuden periaatteita ja vaatii syytteeseenpanoa esimerkiksi Kansainvälisen panttivanginottamisen vastaisen yleissopimuksen (1979) puitteissa.

Yhdistyneen kuningaskunnan oikeudellinen velvollisuus ja epäonnistuminen *Madleenin* suojelemisessa

Madleenin lippuvaltiona Yhdistyneellä kuningaskunnalla on ehdoton velvollisuus UNCLOSin mukaan suojella sen lainkäyttövaltaan rekisteröityjä aluksia. UNCLOSin artikla 94(1) velvoittaa lippuvaltiot ”käyttämään tehokkaasti lainkäyttövaltaansa ja valvontaansa hallinnollisissa, teknisissä ja sosiaalisissa asioissa aluksiin, jotka purjehtivat niiden lipun alla.” Tämä sisältää Yhdistyneen kuningaskunnan lipun alla purjehtivien alusten turvallisuuden varmistamisen kansainvälisillä vesillä ja vastaamisen niihin kohdistuviin laittomiin tekoihin, kuten merirosvoukseen tai aseelliseen hyökkäykseen. Israelin väliintulo *Madleenia* vastaan oli suora hyökkäys Yhdistyneen kuningaskunnan suvereenia oikeuksia vastaan, sillä aluksen lippu antoi sille yksinomaisen brittiläisen lainkäyttövallan kansainvälisillä vesillä.

Yhdistyneen kuningaskunnan hiljaisuus ja toimimattomuus tämän raivostuttavan teon edessä on häpeällinen velvollisuuden laiminlyönti. Huolimatta raporteista noususta alukselle, ei ole todisteita välittömästä brittiläisestä diplomaattisesta tai laivastollisesta väliintulosta *Madleenin* tai sen matkustajien turvaamiseksi. Tämä epäonnistuminen rikkoo UNCLOSia ja heikentää lippuvaltiosysteemin eheyttä, joka perustuu siihen, että valtiot vahvistavat auktoriteettinsa aluksiin. Sallimalla Israelin hyökätä Yhdistyneen kuningaskunnan lipun alla purjehtivaan alukseen rankaisematta, Yhdistynyt kuningaskunta on pettänyt oikeudelliset velvoitteensa ja rohkaissut häikäilemättömiä toimijoita halveksimaan merioikeutta. Britannian hallituksen on oltava vastuussa osallisuudestaan toimimattomuuden kautta ja sitä on kehotettava vaatimaan *Madleenin* miehistön välitöntä vapauttamista.

Sotatoimi aluksella edustettuja maita vastaan

Israelin nousu *Madleen*-alukselle ja sen monikansallisen miehistön pidättäminen – Ruotsin, Ranskan, Saksan, Brasilian, Paraguayn, Turkin, Espanjan ja Alankomaiden kansalaiset – vastaa sotatoimea näitä suvereenia valtioita vastaan. Kansainvälisen aseellisten konfliktien oikeuden mukaan sotilaallisen voiman käyttö toisen valtion siviilejä vastaan, erityisesti kansainvälisillä vesillä, on sotaista teko. *Madleenin* matkustajat eivät olleet Israelin kansalaisia, ja heidän pidätyksensä Israelin joukkojen toimesta edustaa ekstraterritoriaalista hyökkäystä heidän kotimaidensa suvereniteettia vastaan.

Wienin sopimus diplomaattisuhteista (1961) ja kansainvälinen tapaoikeus vahvistavat, että hyökkäykset valtion kansalaisia vastaan ulkomailla voidaan tulkita vihamielisiksi teoiksi. Kohdistamalla kahdeksan maan kansalaisiin, mukaan lukien parlamentaarisen immuniteetin omaavaan ranskalaiseen europarlamentaarikkoon, Israel on aiheuttanut ennennäkemättömän mittakaavan diplomaattisen kriisin. Nousu muistuttaa vuoden 2010 *Mavi Marmara* -tapausta, jossa Israelin tappaminen turkkilaisia kansalaisia johti suhteiden katkeamiseen Turkin kanssa. Tällä kertaa eurooppalaisten ja latinalaisamerikkalaisten kansalaisten osallistuminen nostaa panoksia, koskettaen NATO-liittolaisia ja EU:n jäsenvaltioita. Israelin holtiton aggressio *Madleenia* vastaan on de facto sodanjulistus, joka vaatii vakavaa kansainvälisen rauhan rikkomusta, jota nämä maat eivät saa sietää.

Kansainvälinen panttivangin ottaminen, mukaan lukien Euroopan parlamentin jäsen

Israelin pidätys *Madleenin* 12 matkustajasta, mukaan lukien Greta Thunberg ja Rima Hassan, muodostaa kansainvälisen panttivangin ottamisen Kansainvälisen panttivanginottamisen vastaisen yleissopimuksen (1979) mukaan. Artikla 1 määrittelee panttivangin ottamisen ”henkilöksi, joka kaappaa tai pitää vangittuna ja uhkaa tappaa, vahingoittaa tai jatkaa vangitsemista toisen henkilön pakottaakseen kolmannen osapuolen... tekemään tai pidättäytymään jostakin teosta.” Israelin aktivistien kaappaus ilman laillista perustetta ja jatkuvan pidätyksen uhallla on selvä yritys pakottaa Freedom Flotilla ja sen tukijat luopumaan humanitaarisesta tehtävästään.

Rima Hassanin, istuvan Euroopan parlamentin jäsenen, pidätys on erityisen törkeä. Europarlamentaarikot nauttivat immunitettia Euroopan unionin etuoikeuksista ja immuniteteista annetun pöytäkirjan (artikla 8) mukaan, joka suojaa heitä pidätykseltä heidän tehtäviensä suorittamisen aikana. Hassanin osallistuminen *Madleen*-tehtävään, jossa hän puolusti palestiinalaisten oikeuksia, kuuluu hänen parlamentaariseen mandaattiinsa. Israelin teko hänen pidättämisessään on suora hyökkäys eurooppalaisia demokraattisia instituutioita vastaan, luoden vaarallisen ennakkotapauksen vaaleilla valittujen virkamiesten kohdistamiselle. Kansainvälisen yhteisön on tuomittava tämä panttivangin ottaminen ja vaadittava kaikkien pidätettyjen välitöntä vapauttamista, erityisesti Hassanin tapauksessa.

Johtopäätös

Israelin nousu *Madleen*-alukselle 9. kesäkuuta 2025 on räikeä kansainvälisen oikeuden rikkomus, joka muodostaa merirosvouksen UNCLOSin mukaan, terrorismin GTD-kehyksen mukaan ja sotatoimen niiden maiden kansalaisia vastaan, jotka olivat aluksella. Kahdentoista aktivistin, mukaan lukien Euroopan parlamentin jäsenen, pidätys on mitään muuta kuin kansainvälinen panttivangin ottaminen, rikos, joka vaatii nopeaa maailmanlaajuista tuomiota. Yhdistyneen kuningaskunnan epäonnistuminen lippualuksensa suojelemisessa on häpeällinen petos sen oikeudellisista velvoitteista, joka heikentää merellisen suvereniteetin periaatteita. Israelin toimet eivät ole pelkästään provosoivia – ne ovat tahallinen hyökkäys kansainvälisiä normeja, ihmisoikeuksia ja useiden maiden suvereniteettia vastaan. Kansainvälisen yhteisön on pidettävä Israel vastuullisena, varmistettava *Madleenin* matkustajien vapauttaminen ja varmistettava, että tällaiset aggressiiviset teot eivät toistu. Mikä tahansa vähempi on antautumista laittomuudelle avomerellä.